

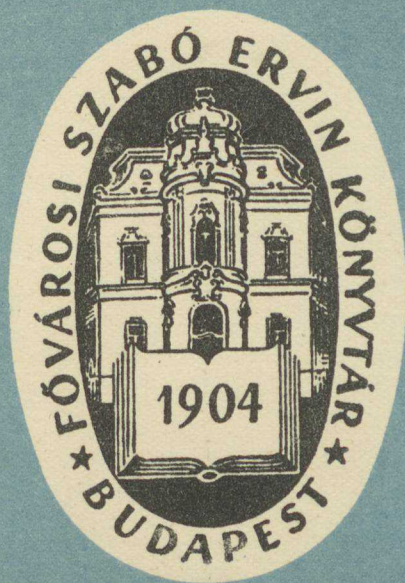
2691

415

46.359

KÖNYVTÁRI

híradó



1960 január

K Ö N Y V T Á R I H I R A D Ó
A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR KÖZLÖNYE

Megjelenik havonta

IV. évfolyam 1.szám. 1960. január.

Kádár János elvtárs megdicsérte "Budapest munkásmozgalma 1919-1945" c. kiadványunkat és titkársága útján a következő üzenetet küldte:

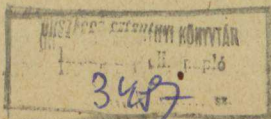
" - Megkaptam a Budapest munkásmozgalma 1919-1945 című bibliográfiát. Nagyon örültem, nagyon boldoggá tett ez a kiadvány. Alaposan belelapoztam, de nem olyan mélyen, hogy észrevételemet konkrétan közölhetném. A könyvtár valamenyi dolgozójának és vezetőségének hasonló sikereket kívánok."

XXXXXXXXXXXX

Kiállításainkról.

- Örömmel vettem tudomást az MSzMP VII. kongresszusa tiszteletére a fővárosi iskolák részére meghirdetett gyermekrajzversenyéről.

A Művelődésügyi Minisztérium 500.- Ft. értékű felszerelési tárggyal kívánja a versenyben kitűnt egyik fővárosi



iskolát jutalmazni. Kérem, hogy a Gazdasági Hivatalunk részéről kiutalt összeget erre a célra fordítani sziveskedjék.

Köszönöm Igazgató elvtársnak és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár dolgozóinak a budapesti általános iskolák tanulóit nagy sikerrel foglalkoztató rajzverseny meghirdetését és a legjobban sikerült rajzoknak kiállítás keretében történő bemutatása érdekében végzett fáradozásait.

Benke Valéria

x

Budapest Főváros Tanácsa Végrehajtóbizottságának
Elnökhelyettese

Elismerésemet fejezem ki a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár valamennyi dolgozójának a Nemzetközi Plakátkiállítás sikeres megrendezéséért és munkájukhoz további sok szerencsét kívánok.

dr. Gyalmos János
VB. Elnökhelyettes

x

AZ IGAZGATÓSÁGI TANÁCS két ülést tartott a közelmúltban; december 24.-én Dobos Piroska ismertette hazánk felszabadulásának 15. évfordulójára, 1960 április 4.-ére összeállított tervünket. A javaslathoz minden jelenlévő hozzászólt; egyesek többször is. Révész Ferenc összefoglalójában azt javasolta, hogy a tervet és a vita folyamán felmerült problémákat egy ötös bizottság - Révész, Tyroler, Szóké, Dobos Piroska és Pataki - vizsgálja felül.

A napirend második pontja a Király Lászlóné és munkacsoportja által összeállított könyvtárunk antiklerikális, természettudományos propagandájának két éves terve volt.

x

A január 3.-i Igazgatósági Tanácsülést a szabadságon lévő Révész Ferenc helyett Tyroler Gyula intézetvezető helyettes vezette. Napirend előtt bejelentette, hogy a jutalmazási javaslatokat január 15.-ig kell előterjeszteni, és a januári szombati tanulónapokon foglalkozni kell a Kongresszusi anyaggal. Javasolta, hogy Kádár, Hruscsov, Fock, Kállai és Mesterházi elvtársak beszédeit ismét olvassák el dolgozóink. A napirenden könyvtárunk 2 éves terve szerepelt a Párt VII. Kongresszusán hozott határozatok végrehajtására. A javaslatot pontról-pontra letárgyalta a plénum és sok módosítást javasolt. A vita során felszólalt - időrendben, - Tiszay, Zoltán, Szász, Benéné, Tolnai, Luxné, Dobos Piroska, Pataki, Marót és Becskiné.

A kiegészített, átcsoportosított és módosított terv január 13.-án kerül a munkaértekezlet elé a Kossuth Klubban.

x

A KONGRESSZUS UTÁN.

A Magy. Szoc. Munkáspárt VII. kongresszusa hosszú hónapokra nyújtott tanulmányoznivalót és hosszú évekre adott programot mindenkinek, aki bármilyen poszton résztvesz hazánkban a szocializmus alapjainak lerakásában.

Természetes, hogy az írásokhoz politikai élethez közelálló könyvtárosok is rendkívül érdeklődéssel foglalkoznak még ma is a kongresszussal. Párttagok és pártonkívüliek beszélgetésében a Könyvtári Híradó munkatársa is résztvett. Négy kollegát kértünk meg, hogy néhány mondatot mondjanak hetekkel a kongresszus után Híradónk számára.

Fenyvesi Józsefnét a titkárságon éppen olyan munkában találtuk, amely szorosan kapcsolódik a kongresszushoz. A kerületi könyvtárvezetőknek osztotta ki könyvtárunknak a kongresszuson alapuló kétéves tervét.

- A kongresszus anyagát gondosan elolvastam mindennap a Népszabadságban. Nagyon józannak, nagyon realisnak találok mindazt, ami ott elhangzott. A józanság mellett is felemelő az a biztonság és határozottság, ahogy az ország vezetőereje, a Párt, helyzetünkről, terveinkről okosan tanácskozott.- Mosolyogva teszi hozzá: - Ezt a könyvtári tervet is hasonló józansággal és realitással kell megbeszélni és végrehajtani.-

Máté Istvánt a műhelyben találtuk meg. A terv neki már nyújtott is valamit, kapott egy új fiatal munkaerőt akivel szerteágazó feladatait meg tudja osztani. Elsősorban az öt-éves tervről beszélt. - Biztosan hiszem, hogy az életszínvonalnak az ígért lassu és egyenletes fejlődése megvalósul. A kongresszuson nem csináltak nagy tüzet, nem ígértek sokat, de figyelembe vették az ország gazdasági lehetőségeit és úgy készítették el a tervet. Különösen azt olvastam örömmel, hogy a kulturát a fejlődő mozhálózatban, színházakon, rádión, televízióan és könyvtárakon keresztül minnél több embernek akarják hozzáférhetővé tenni.

Pogány Zsuzsa Kádár elvtárs beszédének elsősorban arra a részére emlékszik, amely a pártonkívüli értelmiségről szól. - Nagyon komolynak tartottam azt, amikor a beszédben Kádár János leszögezte: a pártonkívüli értelmiségiekre számítunk, ha becsülettel és tisztességesen végzik a munkát, együtt dolgoznak velünk, akkor segítőtársunknak tartjuk őket. - Rendkívül érdekes volt Hruscsov beszéde, amely az ellenforradalom okainak nagyon bölcs és okos magyarázatát adta és keményen bírálta a szektás irányzatokat. -

Nagy Tamásné nemcsak tanulmányozta, a kongresszuson elhangzottakat, de gondosan jegyzeteket készített mindazokról a kérdésekről, amelyekről szerinte nagyon sokat kell beszélni nagyon sok részét kell alaposabban tisztázni.-

- A könyvtári kollegák között hallottam, hogy beszélgettek az osztályharc jelenlegi kérdéseiről, az egypárt-

rendszer-többpártrendszer problémájáról a magánkisipar kérdéseiről, és sok vitára adott okot pl. a most megjelent lakbérrendelet. Nagyon jó, ha kisebb közösségekkel ezeket a felmerült kérdéseket a pártvezetőség 1-1 tagja alkalmanként megbeszéli.

Ilyen beszélgetés, nem egy, máris volt a könyvtárban. A könyvtár osztályvezetőit az igazgatóság négy alkalommal hívta össze a kongresszuson elhangzottak megbeszélésére. Nagyon élénkek és érdekesek voltak ezek a megbeszélések. Különösen részletesen szó volt a szocializmus alapjai lerakásának kérdéseiről és a kultúrforradalom további tennivalóiról. Volt már beszélgetés a KISZ-esekkel, a raktári dolgozókkal, és a szombati tanulónapokon minden könyvtáros egyénileg is tanulmányozta a kongresszusi beszédeket. Nagy esemény volt országunk életében a VII. kongresszus, mindnyájunk feladata, hogy határozatait mindennapi munkánkra alkalmazzuk, és a felvetett kérdéseket magunkkal is tisztázzuk.

-t.

x

UJSÁG, RÁDIÓ ÉS EGYÉB KULTURÁLIS fórumok egyaránt sokat foglalkoznak mostanában azzal az örvendetes ténnyel, hogy az utóbbi esztendőben mennyire megnövekedtek hazánkban a népszerű természettudományos ismeretterjesztő előadások és az érdeklődő résztvevők száma. Ezekből az eredményekből jogosan követel jelentős szerepet a Sz.E.Kvt. Ebben a szezonban most már a harmadik ker. könyvtárunk, a 38-as számú ker. kvtár indított "Ember és kultúra" címmel 6 előadásból álló tudományos sorozatot a ker. Tanács Népműv. Osztályával közös rendezésben. Az első előadást "Irodalom és valóság" címmel Földes Mihály tartotta 6p főnyi hallgatóság előtt és közvetlen előadasmódjával, témájának érdekességével nagy tetszést aratott. A második előadáson Bonta Jánosné beszélt "Nagy gondolkodók a vallásról" címen, s ekkor már 80 érdeklődő hallgatta nagy figyelemmel, alig fértek el a teremben. Sajnos ez az előadás már nem sikerült olyan jól, mint az előző, pedig az érdeklődés megvolt, de az előadó ezt nem tudta megfelelően kiaknázni. A januári előadás ismét nagyon magas színvonalú, s egyben könnyen érthető volt. Pogány Róbert beszélt "Csodák a tudomány fényében" címmel. Úgyesen megvalósított példákkal illusztrálta mondanivalóját, amellyel mindenki számára meggyőzően bizonyította a materialista világszemlélet fölényét az idealizmus és az egyházak álláspontja felett. Nem az előadó tehetett arról, hogy különböző obj. akadályok miatt csak csekélyszámu hallgató élvezhette előadását. A további előadásokról, azok sikeréről, illetve visszhangjáról a későbbiekben számolunk majd be.

Kondorné.

x

A XIII.KER. K.I.Sz.SZERVEZETE 3 napos kulturális seregszemlét rendezett a múlt év novemberében. Az ünnepség egyik napján Dobos Piroska tartott előadást a József Attila mozgalomról, a szép számban megjelent fiataloknak. Az előadás folyamán felhívta a Kiszisták figyelmét, vegyék igénybe a kerületi Szabó Ervin könyvtárak segítségét is, mindenütt szívesen támogatják őket. Az előadás kitűnően sikerült, a résztvevők őszintén feltárták problémáikat, élénk vita alakult. A 4.sz. kerületi könyvtár dolgozói a seregszemle tiszteletére könyvkiállítást is rendeztek. A kiállítás a J.A. mozgalomban résztvevők számára elérhető, három fokozatnak megfelelő csoportosításban mutatta be a kötelező és ajánlott irodalmat.

Ezzel a kis ünnepséggel is sikerült könyvtárunk és a K.I.Sz. szervezet közötti kapcsolatot elmélyíteni, közvetlenebbé tenni.

Jellineké.

X

A Kerületi Könyvtárak Osztályának kérésére a Műszaki Könyvtár ajánló tematikus, annotált katalógust készített, ami a ker. könyvtárak olvasószolgálati munkáját segíti elő. Jelenleg a 26-os könyvtár olvasótervek készítéséhez használja fel.

X

MÁRFFY ISTVÁN a Nemzeti és a Katona József színház közönségszervezője a 3-as /Szörény-utcai/ kerületi könyvtárban található. Szívesen áll dolgozóink rendelkezésére. Telefon: 337-423.

X

TANÁCSSTAGI BESZÁMOLÓT tartott az ebédlőnkben december 29.-én Révész Ferenc igazgatónk. Ismertette Budapest kulturális helyzetét és a Tanács jelentését, amely részletesen és kimerítően foglalkozott könyvtárunkkal is. A beszámolón kb. 50 központi dolgozó vett részt.

X

ESEMÉNYNAPTÁR

Február 1.	Magyar Sajtó Napja.
" 13.	Budapest teljes felszabadítása.
" 18-tól	A Szovjet film ünnepe.
" 22	150 éve született Chopin.
" 23.	15 éve halt meg Alekszej Tolsztoj. 1945.

X

BULGÁRIAI ÉLMÉNYEIMBŐL.

Mult év november végétől, mint bolgár-magyar műfordító utánpótlás, a szófiai Kulturkapcsolatok Intézete vendégként öt hetet töltöttem Bulgáriában. Tíz napot Szófiában, a többit vidéken, országjárással. Élményekben, tapasztalatokban gazdag tanulmányutamról szeretnék röviden egyet-mást elmondani.

Hófehér felhősivatag fölött, ragyogó nyári napsütésben, két órás repülőút után érkeztem Szófiába. Szófia! Amig nem láttam, kissé úgy képzeltem, mint egy keleties izü balkáni várost, amely sok különös, romantikus, európai szem számára szokatlan látványt és élményt rejteget. Ha van is benne egy kevés keleties vonás, mégsem ez rá a legjellemzőbb. Modern, új nagyváros. Épületeinek legnagyobb része, főleg a belváros, az utóbbi tíz-tizenöt év alatt épült. Széles sugárutak, rendezett épületsorok, többemeletes paloták futnak össze a központban. Villamosközlekedés inkább a város pereme, a külvárosok felé van, a belvárosban autóbusz és trolibusz bonyolítja le a forgalmat. Ezért nyugodt, csendes a város. Nappal nem nagy a forgalom, ám délután 5-6 óra tájban teljesen megtelnek az utcák, különösen a főutvonalak. Leginkább fiatalok, diákok: ez a korzózás ideje. Ez annyira jellemző a bolgár városokra, még a falvakra is, hogy egyik-másik vidéki városban a széles főuton faltól falig hullámlik a sétáló tömeg; autóval ilyenkor képtelenség végigmenni rajta. Az utcák nagyon tiszták, egy-két cigarettavégtől eltekintve keresve kell keresni papírhulladékot, vagy szemetet.

A város keleties ízét leginkább a templomok és régi török mecsetek adják. Régi római templom-romoktól a legpompásabb görögkeleti templomig számtalan kisebb-nagyobb, ma már műemlékként számontartott épület található. Leghiresebb az "Alekszander Nevszki", hat ragyogó aranykupolával fedett bizánci stílusú bazilika. A város legnevezetesebb része a Vitosa. Érdekes jelenség: 2290 méter magas hegycsucs a város fölött. Csaknem egész évben hó borítja, csak nyáron olvad el 2-3 hónapra. Oldalán és csucsán új, modern éttermek, szállodák épülnek; a városiak legkedveltebb kirándulóhelye.

Milyenek a bolgár emberek? Általában feketehajuak, fekete szeműek. Szőkét nagyon keveset látni, azok is leginkább külföldiek. Öltözködésük hasonló a miénkhez, talán kissé egyszerűbb. A nyugati divathóbort nem nagyon hat rájuk, de izlésesen, jól öltöznek. A nőknél általános divat a szineskockás, vagy szines csikozású gyapjuharisnya.

Egyik legnagyobb élményem az emberekkel kapcsolatban: vendégszeretetük. Udvariasak, kedvesek és természetes egy-

szerüséggel, szívből örülnek a vendégnek. Elmondok egy példát udvariasságukról:

Szófiában egyik fiatal iróbarátom telefonon meghívott estére és bemondta lakáscímét. Mivel nem tudtam, merre van a keresett cím, az utcán megkérdeztem egy férfitől. Az illető felszállt velem a villamosra, megvette a jegyemet és kivitt a város végébe. Utközben megkérdeztem tőle: erre lakik-e?

- "Nem, a város másik végén." - felelte.

- Erre van dolga?

- "Semmi különös, - mosolyodott el, - csak megmutatom magának, hol van az utca, amit keres, mert különben nehezen találna oda."

Letett a ház előtt, elköszönt és ment vissza a városba, folytatni saját dolgát. S még számtalan olyan esetet tapasztaltam, amit nálunk még barátainak sem nagy örömmel tesz meg az ember.

- Természetesen, mint könyvtárost, érdekeltek a bolgár könyvtárak, és a könyvtárügy. Sajnos, testvérintézményünket, a Szófia-i Városi Könyvtárat nem tudtam meglátogatni, mert hosszú vidéki programom után, mire visszatértem Szófiába, az ottani négynapos évvégi ünnep miatt, már zárva volt. Egy vidéki körzeti könyvtárat látogattam meg, és megnéztem a Szófia-i Tudományos Könyvtárat, amely a mi Széchenyi Könyvtárunkéhoz hasonló feladatot lát el Bulgáriában. Ez utóbbi szép új palota, nagyon korszerű elrendezéssel és berendezéssel. Földszintjén folyik a kölcsönzés, hasonlóan a miénkhez, fiókos katalógus és könyvkérőlap segítségével. Hatalmas olvasóterme ötszáz személyes és nagy látogatottságú. Az egyetemi ifjuság egyik kedvelt tanulóhelye. A folyosókon külön kutatószobák vannak a különböző tudományágak anyagaival felszerelve, ahol főleg szakemberek és tudományos kutatók dolgoznak.

Az emeleteken vannak a raktárak, melyek a két méter magas fémpolcoknak megfelelően épültek. Egy-egy emelet raktárhelyiségeinek magassága nem több 2.8-3 méternél, ezért a kívülről alig négyemeletesnek látszó épületben öt emelet van. A könyvek kezelése létra nélkül, kényelmesen elvégezhető. A raktárak és a kölcsönzőhelyiség között telefonösszeköttetés és speciális könyvszállító felvonó működik: a megfelelő emeletről telefonon kéri a könyveket, melyeket a szolgálatot teljesítő raktárkezelő a liften leküld.

A legfelső emeleten vannak elhelyezve a nemzeti kincsek, régiségek, különböző különgyűjtemények. Ezek közül három osztályt néztem meg: a nyelvemléktárat, a történeti és a keleti osztályt. Anyaguk gazdag és nagyon érdekes.

A nyelvemléktárban őrzik az ószláv és óbolgár szövegtöredékeket, okiratokat, kézíratos könyveket és kódexeket, az 1300-as évektől. Az első bolgár nyelvű könyv 1651-ből maradt fenn. Kódexeik, hasonlóan magyar testvéreikhez, tele

vannak nagyon szép, keleties jellegű, kézzel festett iniciálékkal, motívumokkal, illusztrációkkal.

A történeti osztály anyaga tartalmazza a felszabadító harcok irodalmi dokumentumait, a balkáni népek és a bolgár kultúra fejlődésének dokumentációs emlékeit. Itt őrzik a bolgár nép hőseinek írásos hagyatékát, költők kéziratait, Hriszto Botev, Ivan Vazov verseinek fogalmazványait, leveleiket, Geo Milev bolgár író és Verhaeren levelezését, stb. stb. Érdekes anyagot gyűjtöttek össze az 1848 utáni magyar emigrációs mozgalomról, köztük Kossuth bulgáriai emigrációjának iratait, sajátkezü leveleit. Meghatva olvas-tam betűit, melyekben újból és újból segítséget keres az elvesztett hazának.

Rendkívül értékes a Keleti Osztály, amely főleg török irodalmi emlékeket tartalmaz. A többszázéves török fennhatóság idején sok régi anyag gyűlt össze Bulgária területén, s a felszabadulás, 1878 után az országban maradt török könyvtárak és irattárak anyagát mind összegyűjtötték. A török archivum kb. négyezer, a 15. sz.-tól fennmaradt eredeti kéziratot, okiratot és értékes dokumentumot őriz. Ezenkívül sok ősnymtatványt és könyvet. A törökországi ősgyűjtemény után itt található a világ második, rendkívül gazdag ilyenemű anyaga.

Sajnos, az idő rövid volt ahhoz, hogy a többi hasonló gyűjteményt is, és alaposabban megnézhessem. Am ez is nagy élményt jelentett, hogy betekintheztem egy kis nép hősi küzdelmébe, melyet nemzeti kulturájáért vívott.

/Folytatása következik./ Király Zoltán.

X

190 KÖNYVTÁRI GYEREKET ajándékozott meg a Szakszervezeti Bizottság december 19.-én rendezett karácsonyi ünnepségünkön. Minden gyerek kapott csokoládét, gyümölcsöt és könyvet, gyufacimkegyűjtő vagy papírszalvétagyűjtő albumot és játékot, lehetőleg a papa vagy a mama "sugás"-a szerint. A szép munkában előljártak a bizalmiak, akik minden szülővel beszéltek; kötészetünk dolgozói, Egeresi, Lorbert, Máté, Sajbel Ilona, Bikácsiné, Szelesteyné, Tichlerné, Fenyvesiné, Raáb Anni, Körtés Julia, Oláhné, Szászné, Csöpös, Bárány és Marót Miklós. Hogy karácsonyi gyermekünnepségünk sikerült, az elsősorban az ő gondos munkájuknak köszönhető.

X

F e l j e g y z é s

a békéscsabai Megyei Könyvtár olvasószolgálati-csoportjában tapasztaltokról.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár négy munkatársa /Dobos Piroska, Lux Lászlóné, Rohla Márton és Uray Béla/ 1959. november 30.-án és december 1.-én tapasztalatsere céljából meglátogatta a békéscsabai megyei könyvtárat.

A tapasztalatsere célja: a könyvtár olvasószolgálati munkájának általában, különösen pedig az utóbbi két évben bevezetett szabadpolcos rendszerű kölcsönzés tanulmányozása.

Forgalmi adatok: a beiratkozott olvasók összetételének alakulása.

Év, hó.	Beir.olv.	Ért.olv.	Munkás	Paraszt	Tanuló
1955.X.	1895 100 %	335 17.7%	221 11.6%	18 1%	689 36.4%
1958.X.	2380 100 %	440 18.4%	422 17.6%	29 1.2%	808 33.8%
1959.X.	2398 100 %	463 19.3%	544 22.6%	34 1.3%	959 40. %

A beiratkozott olvasók szociális megoszlásában az 1959. októberi adatokat összehasonlítva a budapesti adatokkal, lényeges eltérést csak egy kategóriában találunk. Az értelmiségiek aránya itt lényegesen magasabb mint a kerületi könyvtárakban. Ennek oka nyilvánvaló: a Megyei Könyvtár az egyetlen lehetőség a városban az értelmiségiek tudományos könyvtárai kielégítésére. Pozitíven értékelhető az 1955 óta bekövetkezett változás az olvasók összetételében, míg 1955-ben a munkásolvasók aránya 11.6 %-os volt, 1959-ben az arány 22.6 %-ra emelkedett.

Az olvasók számának emelkedése egészségesnek mondható, ugrásszerű növekedés nincs, az utolsó évben azonban láthatólag stagnálás következett be. Éppen ezért ez év novemberében olvasószervezési kampányt indítottak.

Kölcsönzött kötetek száma:

1955 októberében	4.538 kötet
1957 "	6.646 "
1958 "	7.592 "
1959 "	8.252 "

A kölcsönzött kötetekből az ismeretterjesztő irodalom forgalma 1955. októberben 9.7 %, 1959. októberben 11.4 %.

A kölcsönzött kötetek tartalmi megoszlásában tehát bizonyos fejlődés tapasztalható, a budapesti átlageredményeket nem érik el.

A politikai művek forgalmában azonban elérik a budapesti arányt, vagy legalább is megközelítik azt.

1955	októberében	a felnőtteknek kölcsönzött könyvek	2.1%-a	
1958	"	"	"	2.9%-a
1959	"	"	"	2.4%-a

politikai irodalom.

A természettudományos irodalom és a szovjet szépirodalom forgalmát, melyekre mi külön gondot fordítunk, itt nem tudtuk megállapítani, mert statisztikai adatszolgáltatásuk ezt nem tükrözi.

Olvasókkal való foglalkozás.

A lényegében egynapos tapasztalat túl kevés ahhoz, hogy az olvasókkal való foglalkozást behatóan tanulmányozhattuk volna. Neheztette ezt az is, hogy az olvasószolgálati csoport vezetője a fővárosban tartozkodott, helyette pedig az adott helyzetből kifolyólag velünk és nem az olvasókkal foglalkozott. A kölcsönzésben kisegítő munkatársak vettek részt, s így valószínűleg nem lett képünk arról, hogyan folyik a kölcsönzés általában.

A kollegák beszámolójából az derült ki, hogy nem tudnak olyan könyvtárost biztosítani, aki az olvasók közötti állandó jelenlétével lehetőséget ad az olvasóknak segítségére igénybevételeire, s ugyanakkor maga is kezdeményezően lép fel, keresi az olvasókkal való kapcsolatot. Az olvasókkal való rendszeres, módszeres foglalkozáshoz, a minden olvasóról vezetett személyi lap kiváló anyagot szolgáltat. Külön az olvasótervekhez használatos nyomtatvány is rendelkezésükre áll. E két igen kiváló eszköz azonban egyelőre még nem szolgálja a kívánt célt. A személyi lapokról saját véleményük az, hogy feleslegesen vezetnek minden olvasóról /beleértve a 79 éves öreg nénikét is/ s a jövőben csak bizonyos rétegekből és meghatározott számú olvasókról fogják vezetni a személyi lapokat. Ezt azonban tudatosan fogják használni az olvasók nevelése érdekében. Az olvasóterv céljait szolgáló nyomtatvány lényegében csoportos előjegyzésnek tekinthető. A könyvtárban ugyanis félretehetik az olvasók számára az olvasótervben feltüntetett műveket. Az olvasó azonban a könyveket a katalógusból egyedül választja ki, a könyvtáros nem nyújt a művek összeállításához segítséget, nem ösztönzi a tervszerű olvasásra, így ez nem is tölti be a terv szerepét. Az olvasótervek többségükben a kötelező irodalom anyagát tartalmazzák, vagy a kurrens, sőt a vitatható könyvek /Nyirő, Márai/ biztosítását szolgálják.

Az olvasókkal való foglalkozás egyik jó, nálunk is bevált módszerének tartjuk azt, hogy a tanulmányait befejező diákok, iparitanulók, technikumot végzett fiatalok további művelődését egyéni és csoportos beszélgetéseken befolyásolni kívánják.

Tapasztalatokat kívántunk szereznünk a KISz korosztályu fiatalokkal való foglalkozás egyéb területén is, s elsősorban a kölcsönzési tevékenységben kerestük ennek nyomait. Az 1959.

november 4.-i kölcsönzésben 83 olvasóból 38 olvasó volt KISz. korosztályu, összesen 115 kötetet kölcsönöztek, ebből 19 volt ismeretterjesztő, tehát százalékban magasabb arányt értek el, mint amit a felnőtt kölcsönzés mutat. A kölcsönzött 19 ismeretterjesztő mű közül azonban csak egyetlen a természettudományos; ez is azt bizonyítja, hogy helyes lenne a természettudományos művekkel való külön foglalkozás.

Az előjegyzésekre igen nagy gondot fordítanak. A tapasztalatcsere napján 209 előjegyzést tartottak nyilván. Az előjegyzések összetételében különösebb eltérést a kerületi könyvtárakban tapasztaltakkal szemben nem találtunk. A pálmát itt is Dumas nyeri el, különböző műveire 58 előjegyzés van. 28 előjegyzést találtunk V. Hugó: Nyomorultak c. művére. Itt is gyakran jegyeznek elő új műveket, van előjegyzés pl. Hernádi: Péntek lépcsőin c. művére és a Párttörténet új kiadására is. Egészséges igény jelentkezését mutatja az Utolsó felvonás, s Magyarország a II. Világháboruban c. kötet előjegyzése is. Birjukov: Sirály c. kötetének előjegyzése valószínűleg azt jelzi, hogy ebből a műből a könyvtár nem rendelkezik elegendő példánnyal. A film hatása a könyvforgalomra mutatkozik meg abban, hogy Solohov: Emberi sors. c. művére 5 előjegyzés van.

/Folytatjuk/

x

HAT KÖZPONTI DOLGOZÓNK ment nyugdíjba az elmúlt év végén: Gallusz Frigyesné, Görgényi Ottó, Nagy Borbála, Szelestey Gyuláné, Tihanyi Józsefné és Timár Antalné. December 30.-án bucsuztattuk őket a titkárságon szép szóval, ajándékokkal és egy-egy pohár borral. Révész Ferenc az intézetvezetőség nevében, Pataki Ferenc a Pártvezetőség és a Szakszervezeti Bizottság nevében bucsuzott érdemes kollégáinktól, akiknek a nevében Szelestey Gyuláné mondott köszönetet - könnyektől akadozott a szava, de mi azért megértettük.

Nagyon jó érzés, hogy a hat nyugdíjazott kedves kollégánk közül öten még hosszabb-rövidebb ideig körünkben dolgoznak. Nagy tapasztalatukra, tudásukra továbbra is szükség van az intézetnek.

x

A SZAKOKTATÁS KERETÉBEN MEGTARTOTT további decemberi előadások:

- december 12. Központban: "A forradalmi tragédia problémája".
cimmal Forgács Tibor tartott előadást.
- december 19. Központban: "A geofizikai év eredményei".
Előadó: Egyed László.volt.

x

A VILÁG MINDEN TÁJÁRA küldtünk és minden tájáról kaptunk ebben az évben is újévi üdvözlőleveleket. A magyarokon kívül német, francia, angol és orosz nyelven kívántunk "boldog új évet" a földkerekség minden jelentősebb könyvtárának. Barátaink is felkerestek jókívánságaikkal. Üdvözölte könyvtárunkat Benke Valéria, Gyalmos János, Dinnyés Lajos, Moharos József, Aczél György, Biró Vera, Szekeres Pál, Hajdu Henrik és Mód Péter stb.

X

A DREZDAI KÉPTÁR kincseinek a kiállítását 40 központi és kerületi könyvtárossal álló csoport tekintette meg a Szépművészeti Múzeumban dec. 15.-én, kitűnő vezető kíséretével. Az élményt jelentő "drezdai" kiállításlátogatást a Szakszervezeti Bizottság szervezte.

X

LENGYELORSZÁG - KÖNYVTÁROSSZEMMEL.

Marót Miklós december 17.-én délután a Szabó Ervin Körben számolt be lengyelországi tanulmányutjáról: könyvtárakról, városokról, utikalandókról és az emberekről. Közvetlen sok újat és előttünk ismeretlen adalékot összefogó élvezetes előadását vetített képekkel is szemléltette.

X

ELKÉSZÜLT KÖNYVTÁRUNK első belső erővel készített diafilmje, az "Utazás a múltba". Általános iskolások számára készült, 60 korabeli fotóból állította össze Vészi Éva. Témája a Horthy-korszak. December 31.-én volt a szűkkörű bemutatója a titkárságon. Politikailag sikerült, de fotószempontból vágásra és kiegészítésre szorul.

X

Martinecz Dezső kartársunk házasságot kötött Korpás Zsuzsannával. Gratulálunk.

X

Dr. Vizkelety Tibornénak kislánya született. Mindketőjüknek jó egészséget kívánunk!

X

VERDI OPERÁINAK ÖRÖK SZÉP DALLAMAI csendültek fel hanglemezekről december 16.-án a 2.sz. könyvtár olvasótermében. A zenekedvelő olvasók kívánsága teljesült Gál György Sándor Verdiről tartott előadásával. A kitűnő zene-esztétikus kedves, mesélő modorában ismertette a nagy olasz operaszerzőnek, Giuseppe Verdinek, eseményekben oly gazdag életét.

Az Országos Széchényi Könyvtár Híradójából vettük át az alábbi cikket mert úgy véljük, a mi könyvtárosainkat is érdekli. Ha kezdeményezésünk beválik, tovább folytatjuk, természetesen - cserealapon.

ZENEMŰTÁRUNK MUNKÁJÁRÓL.

A gyűjtemény, jelenlegi profilja szerint az alábbi csoportokat tartalmazza: zenemű-nyomtatványok, zenemű-kéziratok, hanglemezek, zenei vonatkozású képanyag és az egyes hagyatékozók kívánsága szerint együtt tartott vegyes tartalmu muzeális gyűjtemények.

A fenti törzsanyag és a segédkönyvtár mellett a helyszínen őrizzük a magyar zenei folyóiratokat is, mint a hazai kutatások egyik legfontosabb forrásanyagát.

Gyűjteményünk tehát többretű s ennek megfelelően az osztály munkaféleségei is differenciálódtak a különböző csoportok jellege szerint. Munkatársaink - amellet, hogy könyvtári ismeretükkel párhuzamosan állandóan zenei képzettségükre támaszkodnak, - valamennyien kell, hogy értsenek valamennyi csoporthoz. A specializálódás csak ezen az általános kettős követelményen túl finomodhatik tovább.

A munkaköröket illetően mindenképp a szerzeményezésről szeretnénk szólni. A kötelempéldányok terén különleges szempont nem érvényesül a könyvtár más részlegeivel szemben, - viszont a hungaricumok, segédkönyvek, külföldi folyóiratok, külföldi hanglemezek, stb. desiderálásában az osztály aktív és kezdeményező szerepet játszik, összhangban a Gyarapítási Osztállyal. A nemzetközi figyelőszolgálat a zene területén két szempontból igen fontos: a zene nemzetközi jellegénél és a magyar zenének a külföldön betöltött jelentős szerepénél fogva.

A feldolgozó munka területén mutatkozik meg legjobban a gyűjtemény sokrétűsége. A nyomtatványok szabvány szerinti feldolgozása mellett a kéziratos anyag katalogizálása megkívánja, hogy az adrematizálható, leglényegesebb adatokat tartalmazó cimleírások mellett a muzeális állomány részletesebb, leíró jellegű feldolgozásban is részesüljön. Ezen a ponton igen sok adat kívánkozik regisztrálásra, amely a mű katalógusban való megtalálásánál talán nem lényeges, de a tudományos kutatás szempontjából nagyon is fontos lehet. A megjegyzések, datálások, korrekciók, stb. mellett azonosítás céljából sokszor van szükség a mű hangnemének, ütemfajának, tempójának megállapítására, - olykor pedig a zenei tematikus kezdet felvétele is elengedhetetlen.

A hanglemezek feldolgozásánál ismét más szempontokkal bővülnek a címleírások. A hanglemezek felvételezése általában hármastagolást kíván s jelenleg ebben a formában is történik a feldolgozás. Először fel kell tüntetnünk a mű szerzőjére és címére vonatkozó adatokat, majd az előadók felsorolására kerül sor, végül az impresszumnak megfelelő adatok következnek: a gyártás helye, éve, a gyár neve, méret, sebesség, időtartam, gyártási szám, stb.

A vegyes muzeális gyűjteményekről külön leíró-leltárak készülnek. A nemcsak könyvtári jellegű anyagot tartalmazó hagyatékoknál olykor igénybe kell vennünk külső szakértők segítségét is /festmények, metszetek, szobrok, iparművészeti emléktárgyak, hangszerek, stb./

Az ikonográfiai csoport nagy része elpusztult 1945-ben és 1956-ban. A megmaradt anyagot azóta bővítettük s jelenleg betűrendben elhelyezett borítékokban tároljuk.

Az osztály két legfontosabb gyűjteményéről: a nyomtatványokról és a kéziratokról adrematizált cédula-katalógus áll a kutatás rendelkezésére. A beosztott cédula-anyag az alábbi katalógus-fajtákban oszlik szét: betűrendes, decimális szak, sorozati nyilvántartó és szövegkezdetek katalógusa. /Utóbbi a magyar szövegkezdeteket öleli fel, beleértve a magyarra fordított vokális művek iniciumait./

A muzeális anyag mikrofilmezése rendszeresen folyik s ennek előkészítő és katalógizáló munkáját is osztályunk végzi. Mindenekelőtt a kéziratok anyag kerül felvételezésre. /Jelenleg 1200 kézirat felvételeit tartjuk nyilván./

DOKUMENTÁCIÓS MUNKÁNK nagyrésze a külföldi mikrofilm-kéresekből adódik. Különösen nemzetközi szempontból igen jelentős 18. sz.-beli kéziratok anyagunk /Haydn, Fux, Süßmayr, Dittersdorf, Albrechtsberger művei, - valamint az egykori eszterházi opera-anyag/. "HAYDN MŰVEI AZ OSZK ZENEI GYŰJTEMÉNYÉBEN" címmel, magyar és német nyelven megjelentetett s az osztály kollektív munkájával készült katalógusunk elterjedése óta a Haydn-művek és dokumentumok terén munkánk megsokszorozódott. Ugyancsak nemzetközi érdekeltségű Liszt-gyűjteményünk is. /Mindezekkel kapcsolatban megjegyezzük, hogy a Haydn- és Mozart összkiadások számára igen jelentős anyagot és adatokat szolgáltatunk, a készülő keletnémet-magyar Liszt-összkiadás előkészítő munkái pedig jelenleg folynak./

Gyűjteményünk muzeális részének jelentősége folytán a hazai zenei kiállítások is általában a mi anyagunkra támaszkodnak. Osztályunk az elmúlt évek során önálló kiállításokat is rendezett az egyes fontosabb évfordulókon. /Liszt, Erkel, Goldmark, Kacsóh/, jelenleg is áll még az idén berendezett fertődi /eszterházi/ Haydn-kiállítás. Több esetben más zenei intézményekkel közösen rendeztünk kiállításokat /Bartók, Erkel, Haydn/.

KÖZÖNSÉGSZOLGÁLATUNK általában két fő szempontot képvisel: a tudományos és a művészi irányú kutatás előmozdítását.

Vécsey Jenő

MIT JUTTATOTT A SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁG DOLGOZÓINKNAK

1959. - ESZTENDŐBEN.

Az elmúlt év folyamán előfordult, hogy dolgozóink közül többen érdeklődtek afelől, hogy mit is juttat a Szakszervezet a tagságnak? Valóban jogos az érdeklődők kérdése, hiszen a dolgozók nem minden esetben értesültek, sem az Sz.B. munkájáról, sem pedig a Sz.B. saját kezelésében lévő szakszervezeti tagsági díjrészesedés mikénti felhasználásáról. Mindezeket figyelembe véve az 1959.-ben az alábbi részletezés szerint számolhatunk be. A könyvtár dolgozói közül 305 dolgozó, a 02-es rovaton dolgozók közül 30 dolgozó szakszervezeti tag. Nagyon szép lenne ez az arány, ha minden beiratkozott tag be is tartaná mindazokat a kötelezettségeket, melyeket önként vállalt, de sajnos a tapasztalatok nem ezt bizonyítják. Habár a múlt év júliusában a tagdíj fizetési morál kissé emelkedett, decemberre az elmaradás nemhogy csökkent volna, sőt emelkedett. Jelenleg 16 tagnak 3 hónapnál több, és közel 100 tagnak 1-2 hónapos a lemaradása. Ez nem helyes, sőt tartóhatatlan állapot. Ezen változtatni kell és változtatni is fogunk.

Visszatérve a megkezdett témához, az Sz.B.-t a befizetett tagságidijakból 20 százalék tagdíjrészesedés illeti meg, mely összeget saját kezelésben tart, illetve: szociális, kulturális, sport, ügyviteli, esetleg ha a költségvetésben tervezve van, beruházásra fordít.

1959-ben:

1958.-ről áthozva	2744.-Ft
1959.-ben részesedés	11417.-Ft
<hr/>	
Összesen:	14161.- Ft
1959.-ben felhasznált	12150.- Ft
1960.-ra átvitel	2011.- Ft

A felhasznált összeget az alábbi tételekben használtuk fel.

Szociális kiadásokra	6231.- Ft
Kulturális "	2132.- "
Ügyviteli "	1683.- "
Beruházás "	1420.- "
Sport "	684.- "
	<hr/>
	12150.-Ft

A szociális kiadások részletezése:

4 nyugdíjba ment dolgozónk megajándékozása, 2 üdülési hozzájárulás, négy 25 éves, egy 40 éves jubileum, egy 75 éves születésnap megemlékezés, 580 dolgozó beteglátogatása, 4 különböző alkalomkor koszorú, vagy csokor, 190 gyermek megajándékozása /karácsonykor/ stb.

Kulturális kiadások részletezése:

2 db. operabérlet 1958/59 évadra., 2 db Irodalmi színpad bérlet, 2 db jutalom könyv, 4 db jutalom színházjegy, hanglemez vásárlás, filmkölcsonzés fiókkönyvtári irod. előadáshoz. Nő dolgozóink nőnap megemlékezésére, 220 kb muzeumi belépő, Alkotmány ünnepi megemlékezés, 6.-os sz. fiókkönyvtár jubileumi kiadásaihoz hozzájárulás. stb.

Ügyviteli kiadások:

Brossurák, könyvek, nyomtatványok, karton kezelés kiadásai.

Beruházás kiadása:

1959. áprilisában a Nőtanács gyűlésén összegyűlt 46 nő-dolgozónk megszavazta 1 db. porszívó megvásárlását, a többiek ugylátszik tartózkodtak a szavazattól. Az elkövetkezendő évben üdvösebb lenne, ha az egész tagság véleményét meghallgatná az Sz.B. ilyen nagyobb beruházási összeg mire fordítása tekintetében.

A porszívó dolgozóink rendelkezésére áll, és ismételten felhívjuk mindenki figyelmét arra, hogy akiknek 220-as áramkörös hálózatuk van, vegyék igénybe.

Sportkiadások:

Sportra viszonylag igen keveset fordítottunk, melyet hűsítő ital, teniszütő, ping-pong felszerelés, és sakk készletek vásárlására költöttünk.

A fentieket összegezve az 1959-évi pénzgazdálkodásunk jó volt. Ugy érezzük, hogy felesleges kiadásokba nem bocsátkoztunk. Ez-
uton hívjuk fel a szakszervezeti tagságot arra, esetleges észrevételeit az elszámolással kapcsolatban juttassa el hozzánk.

Egyébb szakszervezeti juttatások:

Üdülés:

56 dolgozó vett részt üdülésben 14.-Ft-ös napi hozzájárulással.

/A kontingensünk 24 dolgozó üdülését irányozta elő/

30 dolgozó vett részt üdülésben 20.- Ft-os napi hozzájárulással.

42 " " " " 16.-Ft-os " " /Tanácsai üdülés/

77 " üdült önköltséggel

6 gyermek üdülés 6.-Ft " "

1959.- és évben összesen 211 dolgozónk üdült 305 dolgozó közül, és mindehhez nagyban hozzájárult az üdültetési felelős, önzetlen és lelkiismeretes munkája.

A Közalkalmazottak Szakszervezete rendkívüli és szülési segéllyel segítette dolgozóinkat.

Szülési és elhalálozási segélyt 15 dolgozónk kapott	3500.-ft értékben.
Rendkívüli segélyt 12 dolgozónk	2400.-" "
Sportszer vásárlásra	400.-" "
Jutalmazásra /Gyermekrajzverseny 500.-	
Bp.munkásmozg.bibliográfia 1500.-	2000.-" "

Az Intézet részéről:

108 dolgozó	21460.-Ft értékben segélyben
49 "	25000.-" " részesült előleg kifizetésben.

1959. esztendőben e szerény kis eredményről számolhatunk be dolgozóinknak. Mindezekből az adatokból is kitűnik, hogy Szakszervezeti Bizottságunk jól gazdálkodott a rendelkezésre álló összeggel, s dolgozóink is a fentiek alapján jobban tudják értékelni munkánkat, s reméljük, hogy észrevételeik közlésével még jobbá és még eredményesebbé is tudjuk tenni.

Rohla Márton

x

A PÁRTKONGRESSZUSI GYERMEKRAJZVERSENY UTÁN.

December 20.-án nyílt meg központi helyiségünkben az MSZMP VII.kongresszusa tiszteletére rendezett gyermekrajzkiállítás. A könyvtár nagy olvasóterme és kölcsönzője zsumfolásig megtelt érdeklődőkkel és a rajzokat készítő iskolás gyermekekkel.

Révész Ferenc igazgató elvtárs üdvözölte a közönséget és megnyitó beszédében vázolta a rajzverseny célkitűzéseit, jelentőségét, majd Balogh Jenő, a Magyar Képzőművészeti Főiskola rajztanszék vezető tanára értékelte a kiállítást.

"Első pillanatban talán úgy látszik, hogy ugyanolyan gyermekrajzkiállításon veszünk részt, amelyet már sok esetben rendeztek. De ha a körülményeket ismerjük, akkor fel tudjuk mérni, mennyivel több ez a mai."... - mondta -. A gyermekek ábrázolásán pontosan lemérhető az olvasmány hatása. Az élmény hőfoka is leolvasható a rajzán s ezért ábrázolása a legőszintébb kritika is."

Köszönetet mondott a vizuális nevelőknek, a könyvtárnak, majd az írókhoz szólt: "A gyermeki ábrázolások többsége néhány valóban nagyszerű irodalmi műnek nyújtja a pálmát. Hallják meg ezt a kritikát íróink. S főleg lássák meg, milyen is ez az olvasóközönség. Milyen elevenen, mennyire szívvel és előítélet nélkül reagál a lélek mérnökeinek szavára. Figyeljenek fel az itt látható képek buzdító hangjára.... Ilyen olvasóknak írni a legszebb feladat. Hogy nem itélek hamisan, azt ez a kiállítás is bizonyítja, amit ezennel megnyitok."

Az elhangzott beszédek után kiosztottuk a díjakat és emléklapokat. A díjakat és jutalmakat a könyvtár igazgatósá-

gán kívül állami és társadalmi szervek adták a gyermekeknek. Nagyobb pénzüsszegeket, értékes karórákat, fényképezőgépeket, rajzfelszereléseket, könyvjutalmakat kaptunk az alábbiaktól:

Minisztertanács Elnöksége, Múvelődésügyi Minisztérium, a KISZ Központi Bizottsága, MSZBT Országos Elnöksége, Hazafias Népfrent, Országos Nőtanács, Közalkalmazottak Szakszervezete, Pedagógus Szakszervezet, Múvészeti Dolgozók Szakszervezete, Állami Könyvterjesztő Vállalat, Móra Ferenc Könyvkiadó, Népszabadság, Népszava, Magyar Nemzet.

10 díjat és 50 jutalmat osztottunk ki, ezenkívül valamennyi kiállított rajz készítője kapott emléklapot.

A díjazottak névsora:

I. díjasok

Felső tagozat:

Halász Mária VII.o.
VIII. Ságvári E. isk.

Szabó Anikó VI.o.
XIV. Május 1. uti isk.

Alsó tagozat:

Domán Mária IV.o.
II. Marczibányi téri isk.

Gacsay Ágnes III.o.
I. Attila u. isk.

II. díjasok

Felső tagozat:

Fekete Zsuzsa VII.o.
XVIII. ker. Vörösmarty u. isk.

Pethő Attila VIII.o.
VIII. ker. Nap u. isk.

Alsó tagozat:

Bakallár Mária IV.o.
XX. Soroksár

Holpert Flóra III.o.
II. Marczibányi téri isk.

III. díjasok:

Felső tagozat:

Bors Erzsébet VII.o.
XIV. Dózsa Gy. uti isk.

Takács Éva VII.o.
XX. Lázár u. isk.

Alsó tagozat:

Jánossy Zsuzsi IV.o.
I. Tánicsics u. isk.

Rappenbergen Sándor III.o.
I. Attila u. isk.

IV. díjasok:

Felső tagozat:

Sáfár Pál V.o.
VIII. Bezerédi u. isk.

Szotyori Judit VIII.o.
IX. Bakáts téri isk.

Alsó tagozat:

Albert József II.o.
XX.Soroksári uti isk.

Halász Béla III.o.
VI.Szinyei M.u.isk.

V.dijasok

Horváth Vera VII.o.
I.Attila u.isk.

Eissen Rudolf VII.o.
XX.Vörösmarty u.isk.

A kongresszusi rajzversenyre csaknem 10.000 rajz készült, gondos válogatás után több mint 3000 rajzot mutattak be a kerületi kiállításokon s ott is jutalmazták a legjobbakat. Majd könyvtárunk központja szakértő bizottság segítségével 300 rajzot válogatott ki a központi kiállításra.

Sok munka eredménye volt ez a rajzverseny. Nagy része volt benne annak a 250 iskolának, mely növendékeit buzdította és a rajzok összegyűjtésén is fáradozott. A díjazott és jutalmazott rajzok is sokat elárulnak a kiváló iskolák rajzpedagógusairól.

Külön fejezetet érdemel a kerületi könyvtárak gyermekkönyvtári dolgozóinak áldozatos, fáradságot nem kimélő munkája. Az irodalom lelkes és rendszeres ajánlása, az iskolákkal való kapcsolat építése, megerősítése, a kiállítás megrendezése, az értékelő bizottságok összehívása, a jutalmazás lebonyolítása mind önálló munkát, szervezőképességet kívánt könyvtárosainktól. Gyermekkönyvtári dolgozóink mint már többször, most is bebizonyították, hogy alkalmasak nemcsak a nevelőmunkára, hanem nagyobb szabású akciók végrehajtására, önálló komoly szervezőmunkára is.

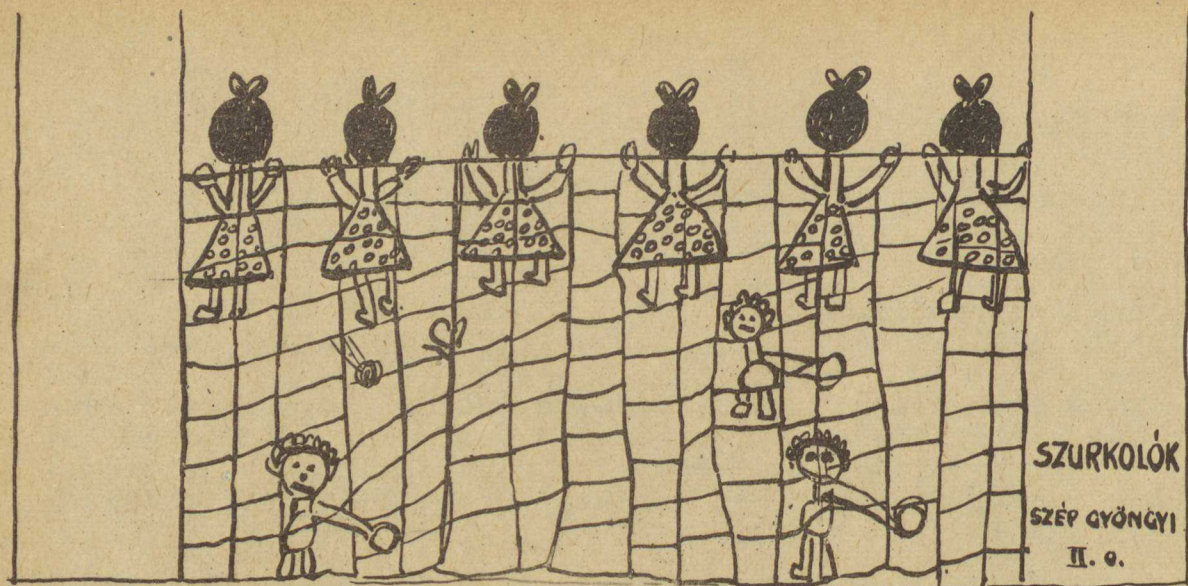
Ezekben az órákban, amikor a Könyvtári Híradó lapjait már sokszorosítják, a döntés még nem született meg, mely könyvtár és mely könyvtárosok viszik el a pálmát a rajzversenyben kifejtett munkásságukért. Erről híradást legközelebb adunk.

Ugyancsak külön tanulmányt érdemelne az a tény, milyen témakörök születtek a rajzverseny kapcsán és milyen irodalmi alkotások ihlették meg legtöbbször gyermekolvasóinkat, hogy az olvasmányélmény anyagát rajzokban is kifejezzék. Erről is csak következő számunkban adhatunk hírt.

A rajzversennyel kapcsolatos munkák a kiállítással és híradásokkal egyébként sem fejeződtek be. Hogy csak néhányat említsek: fel kell használnunk a tapasztalatokat és ki kell aknázni a lehetőségeket olvasószervezésre. A versenyben több mint ezer gyermek vett részt, s ezeknek még nem mindegyike látogatója könyvtárainknak.

Kiállításunk anyaga iránt az iskolák és üzemek érdeklődése igen jelentős. Vándorkiállítás formájában bemutatjuk az erre legalkalmasabb helyeken. Albumalakban is szeretnők kiadatni. Ezek legközelebbi feladataink.

Bikácsi Lászlóné



SZURKOLÓK
SZÉP GYÖNGYI
II. o.

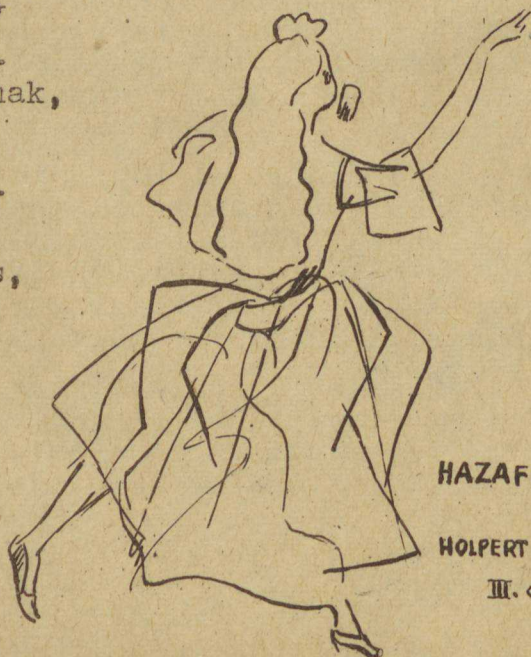
EGY KIÁLLÍTÁS KÉPEI.

Barátommal beszélgetek minap a "törpéknél", egyszer csak közénk toppan két eleven törpe, az egyik rajzra mutat a nagyobbik s máris peregni kezd a nyelve, egyre sebesebben, szóba, forgásba hozva könyveket, könyvtárt, osztálytársakat, rajztanárt. Eleinte bosszant a hangoskodás, de lefegyverez, kíváncsivá tesz és végül mindezt hallgattat el a lelkesedésük.

Az én tárlatvezetőm most a saját rajzáról beszél, s hogy a társa jobban megértse, elmondja neki töviről-hegyire, ami, hogy történt addig, míg ide, ehhez az így illusztrált jelenethez ért. Mint a papíron, mondataiban is kiszínezi a történetet. S amit hozzátesz, azzal a könyv is, ő is, -de tán ez az ország is- gazdagabb már. Mikor továbbmennek, hogy

"kiolvassák" az egész kiállítást, már nemcsak ketten vannak, velük van, velük nézelődik Nyilas Misi, a Pál-utcai fiuk, Timur, s ki tudja még kinek, minek a csapata.

Barátomnak, aki muzsikus, nagyon tetszik a dolog. Hogy is mondja Kodály? Ki a jó zenész? Az, aki hallja amit lát és látja amit hall. Hát ebben az értelemben "jó irástudók" a mi olvasó-rajzoló gyermekeink. Az életrekeltelemény polifóniája gyönyörködtet ha műveik kórusát figyelem, az érzékeknek és a megje-



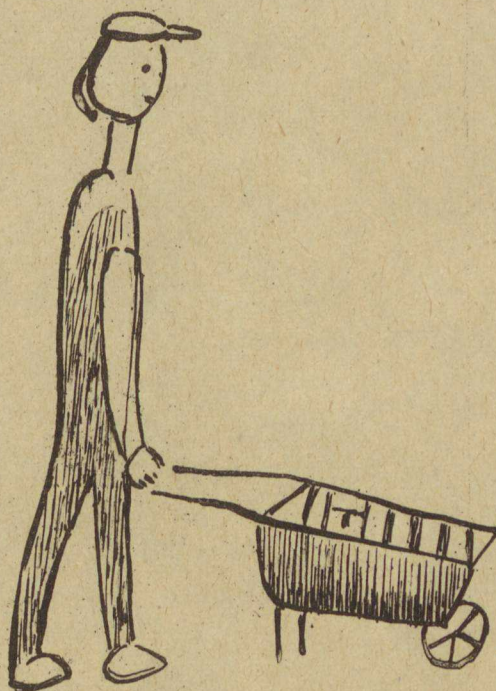
HAZAFELE
HOLPERT FLÓRA
III. o.

lenítésnek ez a több dimenzióban kibontakozó friss nyújtózása, a szép belső panoráma, a fogékony lélek jó akusztikája.

Mintha maga a gyermekkor, egy egész "iskola" jött volna el hozzánk látogatóba, úgy tele van velük a lépcsőház. Mennyi szin, mi mindenre "képes" sereg, micsoda zshivajgás! Az ember önkéntelenül is elmosolyodik mikor közéjük lép, mikor ezzel a rajzok közt rajzó vidámsággal találkozik. Hallgatja őket és tolmácsuk lesz. Mondja amit lát. Hogy jól olvasnak és jól olvasnak ezek a gyerekek. Hogy képzeletük, izlésük jó irányban, biztatóan tágitja a látóhatárt. Hogy lelkiviláguk gazdag, egészséges; nem nyafognak, de nem is kétségbeejtően "megneveltek". Hogy velük, bennük olyan világ épül, amelyben soha nem volt öröm lesz élni.

Büszkék vagyunk arra, hogy a mi házunk falain az ő rajzaik ékeskednek. És arra és azokra is aminek és akiknek részük van abban, hogy ezek a rajzok megszülettek, ilyenek lettek s közénk kerültek. Kitűnő ötlet, nem, több annál: szép gondolat volt bemutatni őket.

P.P.



APÁM
ÉRTÜNK DOLGOZIK
BAKALLÁR MÁRIA IV.º

A szerkesztésért és kiadásért Révész Ferenc igazgató felel.
Budapest, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár sokszorosítása.
Szerkeszti és kiadja a Propaganda Osztály.